

Meie Juss

VALGUTA LASTEAED-ALGKOOLI AJALEHT

Märts 2023

2/98

TÄNASES LEHES:

- * Eesti Vabariik 105
- * Miks on maailmal Eestit vaja?
- * Me armastame Eestit
- * Õpilaste joonistusi
- * Robotikaringi edukatest tegemistest

Pildi joonistas
Signete-Liise Kuld

RÕÕMSAT KEVADET!

EESTI VABARIIK SAI 105-AASTASEKS

Veebruarikuus said kõik meie koolimaja ruumid õpetaja Moonika Tulfi juhendamisel sini-must-valgelt kaunistatud. Nagu terve Eesti, valmistusime ka meie oma riigi 105. iseseisvusaasta tähistamiseks. Pidulikul kogunemisel, mille valmistas ette ja viis läbi õpetaja Sirle Mallo, andsid 5. klassi õpilased ülevaate Eesti riigi ajaloost. Tuletame tähtsamad sündmused meelde.

Eesti Vabariik loodi

24. veebruaril 1918, kui käimas oli

I maailmasõda. Enne seda kuuluti Vene riigi koosseisu. Riigi olulisemad põhimõtted pandi kirja iseseisvusmanifesti.

1918-1920 toimus eestlaste Vabadussõda. Võidupühana tähistame Võnnu lahingu aastapäeva (23.06.1919). Sõda lõppes Venemaaga sõlmitud Tartu rahuga 02.02.1920.

Aastatel 1920-1940 toimus riigi arengus palju olulist: tööle asus parlament ja valitsus, võeti vastu oma seadused, kehtis oma raha, arendati majandust, haridust, teadust ja kultuuri. Esimeseks presidendiks sai Konstantin Päts.

Kahjuks oli Eesti aastatel 1940-1991 Nõukogude Liidu koosseisus ning suhtles teiste maailma riikidega väga vähe.

Iseseisvus taastati 20. augustil 1991.

Eesti on nüüd nii Euroopa Liidu kui NATO liige. See annab meile lootust elada edaspidi rahutingimustes.

Kaja Lepik, direktor ja ajalooõpetaja

Foto: õpetaja Ann Luikmäe

Miks on Eestit maailmal vaja?

Maailmal on Eestit vaja, sest Eesti hoiab maailma koos. Eesti soovib sõdu lõpetada ja tahab rahu.

Eestis on palju kuulsusi ja lauljaid, kes teevad palju head. Nad esinevad ka teistes riikides.

Eesti on üle elanud kaks maailmasõda ja osalenud ka teistes sõdades. Eesti on maailmale vajalik, sest me aitame teisi riike sõdades ja rahaliste asjadega.

Eesti aitab teiste riikidega kaupa vedada ja tehinguid teha. Eesti on loodud sõja ajal. Alguses oli Eesti nõrk, aga nüüd on ta tugev, meil on hea sõjavägi ja hea ühiskond. Meil on head poliitikud ja on olnud head presidendid.

Eestit on vaja veel selleks, et inimesed siin puhata ja elada saaksid. Eestil on ilus loodus, palju puud ja linde. Eestis on ka palju maavarasid. Me toodame elektrit ja teisi asju.

Maailmal on Eestit vaja looduse, inimeste ja asjade pärast. Maailmal on Eestit vaja veel enam kui midagi muud. Eestil on ajalugu. Maailmal on Eestit vaja uurimustööde pärast. Meil on vaja Eestit, et siin elada ja tööl käia. Meie olemegi Eesti.

Kevin Karu, 6. klass

ME ARMASTAME EESTIT

*Me armastame Eestit, 00-00-00
nüüd ja alati.*

Me armastame Eestit, 00-00-00, 00-00-00.

Tahan elada vaid siin.

(Mihkel Mattisen)

**Miks me siiski armastame Eestit?
Selgitusi jagasid 5. klassi õpilased.
Õpilasi juhendas õpetaja Ann Luikmäe.**

Ma armastan Eestit, sest
see on turvaline.
see pakub soojust.
siin elavad lapsed rahus.
sõjavägi on tugev.
siin on hea õppida.
siin saab hästi süüa.
siin on hea president.
siin on head, lahked ja sõbralikud inimesed.
Eestist saab teistesse riikidesse kiiresti reisida.
Eestil on ajalugu.

Kristofer Koit Eha

Mina armastan Eestit sellepärast, et siin on asju, mida teistes riikides ei ole.

Eesti on andnud mulle kodu, pere, eesti keele, rahva, seiklused, põnevust, armastust. Siin on palju reisimist, rändamist, palju tiike. Kodu võib olla väike või suur. Kodu on koht, kus me peame tundma turvaliselt, aga samal ajal on inimesi, kellel ei ole kodu, nad elavad lastekodus.

Koolid on väga head ja koolis on sõpru ja õppetunde nagu näiteks eesti keel, kirjandus, inglise keel, kunst, kehaline, matemaatika.

Eestis on neli suurt saart ja need on Hiiumaa, Saaremaa, Muhu, Vormsi. Need saared on head, sest sa näed merd igal pool, sinna saab kalale minna ja merel reisida.

Mait Matikainen

Miks ma armastan Eestit? Ma arvan, et sellele küsimusele on igaühel oma arvamus. See jutt siin on minu arvamus sellest, mis mina Eestit armastan.

Ma arvan, et Eesti on imeline koht, kus elada. Eestis on imeline loodus, ilusad majad, armsad loomad ja Eestis pole maaväri-
naid ega vulkaanipurskeid.

Eestis on väga sõbralikud inimesed. Eestlased armastavad oma keelt ja vabadust. Paljud Eestis elavad inimesed räägivad eesti keelt. Ka mina räägin eesti keelt. Eesti naaberriigid on Rootsi, Soome, Läti ja Venemaa. Mõelge, kui Eestit poleks ... Kui Eestit poleks, siis oleks maailmas üks riik vähem.

Ma armastan Eestit, sest see on väike riik. Eestis on väga rahulik. Eestil on parim keel. Eesti on meie isamaa.

Laura Luts

Nagu me kõik teame, on riike palju. Üks neist on Eesti Vabariik. Miks me armastame Eestit on sellepärast, et Eesti annab meile palju asju. Ma armastan Eestit, sest mul on siin hea elada.

Eesti on küll väike riik, aga mis siis! Me ei tee sellest välja. Ma arvan, et Eesti on ikkagi suur ka. Eesti on hea riik, kus olla, aga eesti keelt on välismaal küll raske rääkida.

Ma armastan Eestit ka sellepärast, et siin on head linnad ja maakohad, nagu näiteks meie pealinn Tallinn või Tartu, Elva või Rõngu.

Ma tunnen end eestlasena hästi.

Lõpetuseks, miks me ikkagi armastame Eestit on sellepärast, et siin on mugav elada.

Kalvin Talirand

Mulle meeldib Eesti, sest see on ohutu koht. Eesti on väga väike ja see ka meeldib mulle, sest see on minu arvates väga eestilik. Ma tunnen uhkust oma riigist rääkides ja arvan, et oleks väga põnev ka välismaalastele meie, eestlaste, kommetest rääkida. Ma tunnen uhkust meie emakeele üle, kuigi seda pole just kõige lihtsam keel, mida rääkida. Eesti loodus on kena. Eestis on palju põnevaid kohti, mida avastada. Ma armastan Eesti matkaradasid, kuna need pakuvad mulle väga palju seiklusi. Mulle meeldivad ka Eesti linnud, kuna nad sobivad just Eestisse elama.

Mulle meeldib väga kuulata lugusid Eesti ajaloo kohta. Eesti ajaloo kuulamine tekitab mulle tunde olla parem eestlane. Mulle meeldivad Eesti ajaloolised esemed, kuna nii huvitav on näha, mis iidsel ajal toimus.

Mulle meeldivad Eesti toidud, kuna kui olen proovinud välismaatoite, pole need justkui kõige paremad. Eesti vesi on värsk.

Lissandra Liplap

Pildi joonistas Koit Talirand

O ÕPILASTE ARVAMUSI O ÕPILASTE ARVAMUSI O

Me kõik peaksime minu arvates Eestit armastama.

Eestis on ju palju ilusaid helerohelisi suuri põlde ja hea värske õhk. Ja hea rahulik riik on Eesti veel, sest Eestis ei ole juba pikemat aega sõdu olnud ega mingeid selliseid sõjateemasid.

Ja veel, Eestis on tegelikult head inimesed ka, aga ise pead lihtsalt käituda oskama.

Mulle meeldib veel Eesti juures see, et siin on ilusad metsad ja näeb ka vahepeal loomi.

Me kõik peaksime Eestit armastama veel sellepärast, et see on meie sünnimaa ja meie sünni algusest saadik oleme juba Eestis olnud. Me kõik oleme mõelnud, kuidas sai Eesti oma lipu. Ilus lipp. Sinine taevas, must mets ja valge lumi teeb kokku sini-must-valge.

Indrico Pool

Olen mõelnud, et mis juhtuks siis, kui ma ei elaks Eestimaa. Kuidas armastan siis oma kodumaad? Mina elan Eestis ja mulle meeldib elada Eestis. Võib-olla kui oleksin sündinud teises riigis, siis armastaksin toda riiki sama palju kui Eestit. Eestimaa meeldib mulle, sest siin elab vähem inimesi kui mõndades teistes riikides.

Minu kodumaal on ilus loodus, rahu ja vabadus. Armastan väga olla oma kodus ja kui lähen kodust välja, näen aastaaegu. Armastan linnulaulu kuulata. Eesti meeldib mulle, sest siin on ilusad loomad ja mõned head sõbrad.

Minu südames on pere ja Eestimaa. Mu pereliikmed on eestlased. Nii tore, et nad on kõik eestlased. Mõtlen, kui ei oleks, siis oleksin kurb. Kui elaksin teises riigis, siis ma ei näeks neid.

Õnneks on nii, et olen eestlane ja armastan Eestit, sest see on kõige kenam riik, mida ma näinud olen.

Helerin Peetsmann

Tere! Nüüd hakkab minna rääkima, miks ma armastan Eestit.

Esiteks on Eesti väga lahke teiste maade vastu, näiteks Eesti abistab praegu Ukrainat. Meil on nii head naaberriigid. Eestis on väga ilusaid linnu.

Lisaks sellele on Eestimaa ülihea värske õhk. Eestis tehakse häid sööke.

Eesti kannatas ära selle, kui Venemaa Eestit ründas. Eestlased on väga lahked, eestlased on ka tublid, meil juba kahaneb covid-19 viirus. Eesti on turvalisem kui teised riigid.

Eestis on palju häid kirjanikke. Eesti lipuvärvid on väga ilusad. Ja viimaseks, meie metsloomad on nii lahedad.

Nüüd said teada, miks mina armastan Eestit. Loodan, et ka sina armastad oma kodumaad.

Markos Mändma

Mina armastan Eestit, sest siin on palju põnevaid kohti, näiteks Tallinn talvel ja Tartu talvel. Ma olen Eestis käinud paljudes kohtades – Viljandis, Tartus, Tallinnas ja muudes kohtades, aga kõige rohkem pakub huvi Viljandi. Mulle pakub huvi Saaremaal Kaali kraater, sest sinna kukkus meteoriit. Eesti on hea koht, kus reisil käia. Mina käin ka vahepeal ainult Eestis ringi.

Mina armastan Eestit, sest ma sündisin siin riigis ja see on mu koduriik ja siin on palju häid asju.

Mulle meeldivad Eesti toidud, eriti kama koos jogurtiga.

Mina armastan Eestit, sest siin on palju järvi. Mulle meeldib kõige rohkem Tulimäe karjäär, sest seal on ilus sinine vesi. Mina armastan Eestit, sest siin on palju ilusaid metsi ja põlde, näiteks Tulimäe juures mootorrattarada, sest seal on radade kõrval ilus suur mets, kus on rebaseid ka. Mulle meeldivad Eesti metsloomad, eriti hundid ja põdrad. Mulle meeldivad hundid, sest nad on ilusad – valget, musta, halli ja pruuni värvi ja neil on teravad hambad.

Mina armastan Eestit, sest siin on palju kirjanikke. Mulle meeldib kõige rohkem Andrus Kivirähk, sest ta on hea kirjutaja.

Mulle meeldivad Eesti rahvatantsuliigutused, näiteks Kaera-Jaan. Kaera-Jaan meeldib mulle, sest ma oskan seda tantsida.

Mulle kindlasti meeldivad Eesti laulud, eriti „Sõit”, sest see on hea laul.

Eesti on kõige parem koht üldse!

Nataly Rabin

Mina armastan Eestit, sest siin on ilus loodus. Loodus on ilus ja seda on siin ka palju. Suurem osa Eestist on mets. Mulle meeldib Eestis matkata. Eestis on ka väga puhas õhk. Mina armastan Eestit, sest siin on hea ja rahulik elada. Siin ei ole maavärinaid ega vulkaane ega igasuguseid teisi looduskatastroofe.

Mina armastan Eestit, sest siin on neli aastaaega. Siin saab nautida nii kuuma suve kui ka lund. Mulle meeldib kõige rohkem suvi. Siis ma saan õues jalgpalli mängida ja ei pea pakse riideid kandma. Mina armastan Eestit, sest meie oleme Euroopa Liidus ja NATOs. Mina arvan, et nii on siin ohutum.

Mina arvan, et Eestil on ka põnev ajalugu.

Rasmus Täheväli

Ma armastan Eestit sellepärast, et see on väike riik ja siin pole mingeid tornaadosid ega maavärinaid ega tsunaamisid. Eestis on nii väikesed vahemaad, et mõne tunniga jõuad teise Eesti otsa. Siin saab maal elada hästi rahulikult ja vaikuses. Siin elab vähe rahvast ja kuritegevust on vähem kui mujal maailmas. Siin ei ole palju lõhkujaid. Paljud inimesed ei teagi, et Eesti olemas on. Siin on head ülikoolid, kus isegi välismaalased õpivad.

Siin ei pea metsas jalutades kartma, et sa põrkad kokku mingi mürgimaoga. Meie ainus mürgimadu on rästik, aga ta ei ole inimesele ohtlik, kui inimene ei ole tema mürgile allergiline. Me oleme siin õnnelikud inimesed, sest meil tuleb siin kraanist puhas joogivesi. Ma armastan Eestit ka sellepärast, et me saame ise maal põldudel süüa kasvatada.

Mulle meeldib, et ilm on muutlik ja ilus. Eestis saab rahulikult ujumas käia.

Ja kõike seda arvesse võttes on Eestis hea elada.

Remet Autor

MEIE TEGEMISI O MEIE TEGEMISI O MEIE TEGEMISI

VALGUTA VAPRAD ROBOOTIKAVÕISTLUSEL

Elva vallas on robootikapisikuga nakatunud paljud koolid ja lasteaiad. Selles on oma osa kindlasti ka faktil, et FIRST LEGO League Challenge (FLL) robootikavõistluste maaletoojad ja MTÜ Roobotika eestvedajad Heilo Altin ja Ramon Rantsus on kohalikud mehed ning kasutavad iga võimalust koduvallas teaduse populariseerimiseks.

Roobotikaga on Valguta Lasteaed-Algkoolis varemgi tegeletud, kuid aineõpetajatel kippus aega nappima. Nii saigi suurem huvi alguse Ramoni külaskäigust läinud aasta detsembrikuus. Ta näitas õpilastele, mida robotitega teha saab ja tutvustas robootikavõistluse tingimusi. Valguta Lasteaed-Algkool on üks vähestest õnneliketest, kes sai LEGO Foundationi ja MTÜ Roobotika toel endale võistlusrobotid ja võistlusväljaku, millega FLL programmidest osa võtta. Toetuse suurus on alustava ringi jaoks märkimisväärne ja programmis peab osalema kolm aastat. Elva vallast on varem sellise toetuse saanud Elva Gümnaasiumi algkoolimaja. Hea tõuke andis robootika huviringi käivitamiseks ka toetuse saamine Elva valla huvihariduse ja huvitegevuse kavast.

Foto: Ramon Rantsus

Jaanuari alguses saimegi meeskonna kokku ja hakkasime turniiriks valmistuma.

MTÜ Roobotika korraldab koos vabatahtlikega 11. veebruaril 2023 AHHA Teaduskeskuses FIRST LE Lõuna-Eesti eelvooru, kuhu tuli 14 meeskonda Võrumaalt ja Tartumaalt. Elva vallast olid kohal Puhja Kooli, Valguta Lasteaed-Algkooli ja Konguta Kooli meeskonnad. FLL programm on mõeldud 9-16-aastastele koolinoortele, et kuni 10-liikmelistes meeskondades mõelda hooajaga seonduvatele reaalelulistele probleemidele. Käesoleva hooaja nimi on SuperPowered ja teema keerleb energia ümber. Meeskondade ülesandeks on ehitada LEGO robot, mis suudab etteantud robotimängu väljakul 2,5 minuti jooksul erineva keerukusega missioone lahendada. Missioonid on seotud hooaja teemaga, sel aastal tuli lahendada energiaga seotud probleeme. Hiljutine elektrihinna tõus on jõudnud igapäevaelu, seega on energiateemadel arutlemine hea ülesanne ka noori mõtlema panna, kuidas saaks energiat kokku hoida või hoopis ise juurde toota. Valguta külas ja ümbruses on mitu päikeseparki ja sellepärast haakus meile leiutus just selle taastuvenergia allikaga. Valguta vaprata probleem oli termostopsis liiga kiirelt jahutav kohv ja lahenduseks päikesetermos, millele saab alla keerata päikeselaetava aku, mis vajadusel kas soojendab või jahutab jooki (suvel). Suhtlesime ekspertidega oma koolist ja Tartu Ülikoolist ning joonistasime plakati, mille abil tuli lastel idee innovaatilise kohtunikele viie minutiga selgeks teha. Samuti on võistlusel tähtsad meeskondade põhi-väärtused: koostöö, avastused, innovatsioon, kaasamine ja mõju ning kõigi laste jaoks tähtsaim – kõike koos teha on lõbus. Minu arvates on selle võistluse fenomen põnevus ja enda proovilepanek mitmel alal, meeskonnana koostöötamise harjutamine ja võistlusel valitsev vaba õhkkond. Kogu üritus on nii hästi korraldatud, et suur asi on ka lihtsalt osa võtta ja võistluse melu nautida. Kuid Valguta vaprata esimene võistlus läks üle ootuste hästi. Meie probleemilahendus leidis žürii heakskiitu - võitsime innovatsiooniprojekti karika! See tegi meele rõõmsaks ja süvendas soovi järgmisel aastal rohkem pingutada.

Konguta Kooli meeskond Hullud robootikud võitsid põhiväärtuste karika ja lähevad märtsi alguses Tallinnasse finaali võistlusele Elva valda esindama. Pöidlad pihku!

Täname võistluse korraldajaid meeldejäädava päeva eest. Täname lapsevanemaid ja õpetajaid toetuse eest!

Liina Laaser, robootikaringide juhendaja

Mida arvasid toiminust osalenud õpilased?

Laura: Väga toredad kaks kuud olid seda plaani ette valmistada. Lõpuks pidas meie plaan vett ja läksime näitama, et kaks kuud ei olegi nii lühike aeg. Kohapeal oli väga põnev ja huvitav. Kui oli meie kord esineda, siis võttis jalad nõrgaks küll. See, et võitsime karika oli suur üllatus, sest me olime ju tegelikult nii vähe sellega tegelema. Lõpuks läks kõik väga hästi ja toredalt.

Rasmus: Mina arvan, et see oli väga äge, aga esimene ring läks untsu, sest me ei teadnud, et robotit ei tohi käest kätte anda ja kohti ei tohi vahetada, aga lõpuks läks hästi. Saime 10. koha. Ma olin vaid 2 korda ringis käinud, aga mina arvan, et see oli 2023. aasta parim päev.

Indrico: Ma arvan, et see oli äge, aga esimene round läks untsu, aga teised läksid üsna hästi ikkagi. Esimene kord oli, saime 10. koha. Ma arvan, et see oli parim päev.

Mait: Ma arvan, et see läks väga hästi. Ma tahaksin veel seda teha. Ma loodan, et järgmisel aastal läheb sama hästi ja saame veel lõbusaid asju teha. Esimene round läks untsu, aga teine läks kõige paremini, siis läks kolmas nii ja naa. See oli ikka väga hea päev meile.

Johannes: Kui me töötasime koos Lauraga, Maiduga, Indricoga, Rasmusega, Elariga ja õpetaja Liinaga, siis me õppisime midagi uut ka. See oli hea, et saime karika. Ma aitsin Laurat võistlusega, see oli päris uhke. Aga kui ma sinna ei oleks läinud, siis oleks mul kodus igav olnud. Aga vähemalt saime karika ja püsisime kümnendal kohal kogu aeg.

Elari: Mulle meeldis väga võistlusel käia, sest see oli lahe, ma sain palju asju teada ja meil läks väga hästi. Tahaksin järgmisel aastal uuesti minna. Meil oli harjutamiseks vähe aega, aga saime hakkama.

TÄNASE LEHE MATERJALID KOGUS ÕPETAJA ANN LUIKMÄE
NING TEOSTAS ÕPETAJA KAJA LEPIK